

listarsøgu

Elsta professiónella norðurlenska sumfoniorkestri - 100 manna Helsingfors Skoleorkester, framfördi verkið hjá Sunnleifi Rasmussen, Oceanic Days í sjálvum Finnlandia húsinum í Helsinki

Visuel hugskot gingu eisini aftur til málningar eitt nú eftir Tommy Arge, og teir máttmiklu cluster-ljómirnir her og har í verkinum góvu mær assosiasjónir til kórsatsin “Blátt” hjá Sunleifi til yrkingina hjá Steinbjørn B. Jacobsen um berg, hav og himmal.

Slíkum hugmyndum kundu áhoyrarnir í Finlandia-húsinum hetta kvöldið ikki spæla sær við, og heldur ikki kundi hóming av nøkrum føriskum kvæða- og sálmátóna vekja ans hjá teimum. Men at henda fyrsta føriska symfoniin fyrst og fremst hevur altjóða format, kom greidliga til kennar, tá allur salurin kókaði av lógvabrestum og fagnaðarrópum frá teim 1400 konsertvandnu finnlendingunum. Tá so Sunleif Rasmussen at enda mátti upp á pall at verða heiðraður, kendist tað stórt at vera føringur, og okkum var greitt, at hetta mundi vera onki minni enn mesta hæddarløta í føriskari tónlistarsøgu.

hevur í huga, kann tónleikur fáa eitt greinandi innihald. “Oceanic Days” kallaði Sunleif symfoniina, og hetta heitið mundi geva hugasamband til havdun, brimbrot og eisini lognarløtur við sjóvarstrond. Ein ljómandi tubasolo gav eisini hugarens til stórdýrinu í havinum; men ikki minni runnu tær fuglabjörg í huga av kvaggandi, karrandi og kriandi ljóðum úr orkestrinum.

Fagnandi viðurkenningin í Finnlandia-húsinum fekk eisini undirtøku í bløðunum aftaná

Í Turun Sanomat 13.mars skrivar Matti Lehtonen soleiðis (týðing úr finskum: Hedvig Kapnas):

“Spännande musik från Färöarna.

En kolorists första symfoni.

Kvällens mest spännande stycke var i varje fall Rasmussens symfoni. Det färöiska kompositören visade sig vara framför allt en kolorist, som bemästrar ett stort register av uttrycksformer.

Symfonins början stämplas av korta motiv med stigande och sjunkande skalor. En annan väsentlig aspekt är utnyttjandet av rummet – på båda balkongerna i Finlandiahuset var en slagverks-

sektion, som både används i olika växelspel och för att accentuera hela slagverkspartiet.

I symfonin finns många kammarmusikaliska ingredienser, bland annat ett stort solo för cello och tuba – för en gångs skull en utmaning för bleckblåsarnas lägsta instrument.

HSO spelade detta verk, som i 2002 vann Nordiskt Råds musikpris, strålande. John Storgårds förstod det mångbottnade partituret och placerade musikens delar i rätt proportioner till varann.

Jag beundrade speciellt framförandets rytmiska säkerhet och svängighet, och renheten i framförandet var inte på bekostnad av tolkningens styrka.”

Jukka Isopuro i Helsingin Sanomat 15.mars (týðing úr finskum: Hedvig Kapnas):

“En oceanisk balett.

Rasmussens musik undgår beskrivning.

Konserten avslutades med första uppförandet i Finland av Sunleif Rasmussens första symfoni, som för sex år sedan fick Nordiska Rådets musikpris.

Den färöaiska kompositörens musik undflyr illustration. Den första symfonin ”Atlantiska dagar” är som långsamma vågor, där en mångfald av virvlar, skum och ljus ständig rörelse som försvinner vid den storslagna horisonten.

Två slagverksspelare i bakhörnen av sidobalkongerna och synthetisereffekter ur högtalarna försätter publiken i centrum, som om de var på en ö.

Det 40 minuter långa verket spelar också på åhörarnas psykologiska förväntningar, en aning

som Lutoslawski. De två första satserna får en, med sina vandrande toner, tillfälliga smekningar och ödsliga solon, att bara vänta på en förlösning.

I tredje satsen börjar den instrumentala oceanen sjuda synnerligen spänt, tubularerna klingar och ur stråkarnas hemlighetsfulla nynnande bryter Petri Keskitalos tubasång fram som den ändlösa oceanens balett. Ett magiskt, stort ögonblick och ett uppfyllande av förväntningarna. Uno Klamis sällan hörda Norrskan var en avsägsen släkting till Rasmussens symfoni, sextio år längre bak i tiden.

Verket är i hög grad färg (koloratur?)musik. Här och där träder enstaka solon fram, och blecksektionens tunglynta utljutanden skapar symtati.

Ödslighet och ensamhet, men också mållöshet med att föra musiken till ett entydigt slut.

.... i Rasmussens symfoni kunde vi beundra hur Storgård dirigerade den svallande intensiteten.”

Og 16. mars skrivar Mats Liljeroos soleiðis um førisku symfoniina i svenskt-finska blaðnum Hufvudstadsbladet :

“Sunleif Rasmussens Symfoni nr. 1, Oceanic Days, är ett bra exempel på nutida musik som ingalunda är svårförståelig för den tillfälliga lyssnaren. Tvärtom kan man slappna av och låta de musikaliska vågorna skölja över en, saligen ovetande om de rationella lösningar som ligger bakom.

Egentlig är Rasmussens musik väldigt känslösam, vilket tydligt framgår av många passager som så uppenbart handlar om välljud. I andra hand handlar det om helt andra sorters musik och i sista hand om färiska kväden som ligger till grund för merparten av det symfoniska materialet, men som aldrig tillåts träda fram i sin egentliga gestalt.

Rasmussens musik låter de facto tonalare än den är, inte minst tack vare kongeniala instrumentationen som slätar över de mest rigorösa modernismerna, även om det knappast ges några desto mer iögonfallande melodiska andningspauser.

Det är fråga om en hyperexpressiv musik som mestadels träffar som et slag i solar plexus trots att att Rasmussen aldrig behöver höja rösten. En

betydande bit av den symfoniska argumentationen försiggår på ett lågmält plan, vilket förstärkermusikens inneboende urkraft och gör effekten desto mer överväldigande när den volymmässiga profilen temporärt höjs.

Det är frestande att dra paralleller till naturen, men dels vet vi finländare hur irriterande det kan vara när utomstående betraktare tycker sig finna naturmetaforer i de mest abstrakta sibelianska tongångar, dels är alla former av musikalisk naturalism naturligt en omöjlighet.

Ändå kan man inte utesluta känslan av att vara innesluten i en gigantisk vågrörel. Såväl på makroskalan, från de allra första enigmatiska klangerna till den enprmt verkningsfulla sluttegringen, som på mikroditot, där de musikaliska vågorna tycks bölja i samtidigt oberäkneliga och ändå på ett kuriöst sätt förutsägbara rörelser.

Det är möjligt att den relativa bristen på memorabelt melodiskt material – folkmelodierna är uppspjälkt i minsta möjliga beståndsdelar – ligger projektet i fatet och vissa passager ger onekligen känslan av transportsträckor. Ändå råder det inen tvivel om att det är frågan om en genuint symfoniskt koncipierad musik, ett nästan oemotståndigt sug, hela tiden lurar under den ständigt skiftande klangytan.”